

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการบริหารจัดการการสาธารณสุขการของพระสังฆาธิการในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค ๑๑” ผู้วิจัย ได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยซึ่งประกอบด้วย รูปแบบการวิจัย ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นต้น โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน โดยการศึกษาข้อมูลรายละเอียดดังต่อไปนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

ผู้วิจัย ได้ศึกษาวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) ทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ (Qualitative research and Quantitative Research) โดยการศึกษาข้อมูลรายละเอียดดังต่อไปนี้

๓.๑.๑ งานวิจัยเชิงคุณภาพ

งานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ผู้วิจัย ได้ศึกษาจากเอกสาร (Documentary research) สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) เพื่อศึกษาการพัฒนาการบริหารจัดการการสาธารณสุขการของพระสังฆาธิการในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค ๑๑

๓.๑.๒ งานวิจัยเชิงปริมาณ

งานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัย ได้ศึกษาเชิงสำรวจข้อมูล (Survey Research) โดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อศึกษาการพัฒนาการบริหารจัดการการสาธารณสุขการของพระสังฆาธิการในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค ๑๑

๓.๒ ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ กลุ่มผู้ให้การสัมภาษณ์เชิงลึก สันทนา กลุ่มเฉพาะกลุ่ม และกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการศึกษาข้อมูลรายละเอียด ดังต่อไปนี้

๓.๒.๑ งานวิจัยเชิงคุณภาพ

งานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัย ได้สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑๘ รูป ซึ่งมีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ดังต่อไปนี้

๑. พระครูวิสาร์วรภิกข (บุญส่ง วิสาร์โท) เจ้าคณะอำเภอโนนสูง วัดหนองหว้า ตำบลด่านคล้า อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

๒. พระครูสุตกิตติสารนิวิฐ (หนูอินทร์ กิตติสารโร) เจ้าคณะอำเภอบ้านเหลื่อม วัดบ้านเหลื่อม ตำบลบ้านเหลื่อม อำเภอบ้านเหลื่อม จังหวัดนครราชสีมา

๓. พระครูอนุวัตรชินวงศ์ (จอย ชินวิโส) เจ้าคณะอำเภอโนนไทย วัดโนนทัย ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

๔. พระครูอุดมหม่อมคุณ (ยนต์ ฐานุตตโร) เจ้าคณะอำเภอพระทองคำ วัดทองกลาง ตำบลพังเทียม อำเภอพระทองคำ จังหวัดนครราชสีมา

๕. พระครูโสภณธรรมโมเชิต (เพล หิริธมโม) เจ้าคณะอำเภอเมืองบุรีรัมย์ วัดหนองไผ่น้อย ตำบลชุมเห็ด อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

๖. พระครูพิทักษ์ชินวงศ์ (บัณฑิต ชินวิโส) เจ้าคณะอำเภอนางรอง วัดกลางนางรอง ตำบลนางรอง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์

๗. พระครูรัตนสราภิบาล (เสริญ เขมิโย) เจ้าคณะอำเภอหนองหงส์ วัดหนองหงส์ ตำบลสระแก้ว อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์

๘. พระครูสิริศรัณารักษ์ (ผล ปิยธมโม) เจ้าคณะอำเภอประโคนชัย วัดจำปา ตำบลประโคนชัย อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

๙. พระครูสุตกิตติสุนทร (ทองหล่อ ฐานิสโร) เจ้าคณะอำเภอหนองกี่ วัดเขี่ยปราสาท ตำบลเขี่ยปราสาท อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

๑๐. พระครูจันทโพธารนุวัตร (โพธิ์ทอง จนทสุวณโณ) เจ้าคณะอำเภอจตุรัส วัดราช ตำบลกุดน้ำใส อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

๑๑. พระครูพินิจสมณวัตร (สนิท วายาโม) เจ้าคณะอำเภอบำเหน็จณรงค์ วัดบูรณ ตำบลบ้านขวน อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ

๑๒. พระครูสุวิมลพุทธิสาร (เกลี้ยง พุทธิสารโร) เจ้าคณะอำเภอบ้านเขว้า วัดศรีมหาโพธิ์ ตำบลตลาดแร้ง อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ

๑๓. พระมหาสมวงษ์ สีลภูสิต เจ้าคณะอำเภอเมืองชัยภูมิ วัดชัยภูมิวนาราม ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

๑๔. พระโสภณปริยัตยาภรณ์ (ฉัตร สจจวโร) เจ้าคณะจังหวัดสุรินทร์ วัดพรหมสุรินทร์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

๑๕. พระครูประสุตธรรมธาดา (สวัสดิ์ ปสุโต) เจ้าคณะอำเภอเขวาสินรินทร์ วัดศาลาเย็น ตำบลตากูก อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

๑๖. พระครูสุวรรณโพธิคุณ (แสง อินทโชโต) เจ้าคณะตำบลกระโพ วัดโพธิ์ทอง ตำบลกระโพ อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์

๑๗. พระครูสุวรรณจันทสรคุณ (คำสิงห์ จนทสโร) เจ้าคณะตำบลโขกนาสาม วัดตะเพรา ตำบลโขกนาสาม อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์

๑๘. พระมหาวิศิต ธีรวิโส เจ้าคณะอำเภอพนมดงรัก วัดพรหมสุรินทร์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

นอกจากนั้น ผู้วิจัย ได้สนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑๓ รูป/คน ซึ่งมีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ดังต่อไปนี้

๑. เจ้าอธิการสุรรัตน์ กิตติสโร เจ้าคณะตำบลเขวาสินรินทร์-บ้านแร่ วัดนิลาเทเวศน์ ตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

๒. พระครูประดิษฐ์ธรรมวัฒน์ (อำไพ มารชิน) เจ้าคณะตำบลตากูก-ปราสาททอง วัดพะเนารัตน์ ตำบลปราสาททอง อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

๓. พระครูปราสาทสุวรรณกิจ (สุพิน ปสสนโต) เจ้าอาวาสวัดสามโคก วัดสามโคก ตำบลปราสาททอง อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

๔. พระครูวิบูลย์ธรรมโมชิต (สมนึก สิริจันท) เจ้าคณะตำบลบุฤาษี วัดประสพสุข ตำบลบุฤาษี อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

๕. พระครูสถิตโพธาราม (อุทิศ ถาวโร) เจ้าอาวาสวัดโพธาราม วัดโพธาราม ตำบลบึง อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

๖. พระครูสันติโพธิ์วัตร (แสงเดือน สันติธโม) เจ้าอาวาสวัดนาโพธิ์ วัดนาโพธิ์ ตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

๗. พระครูอุทัยกิจจารักษ์ (สุรางค์ สุจิณโณ) เจ้าอาวาสวัดเขาหิน ตำบลธนู อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๘. พระปลัดชีวิน สุขกาโม เจ้าอาวาสวัดฉันทเพล ตำบลปราสาททอง อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

๙. พระมหาอำนาจ ปวทุณโน วัดมหาพฤฒาราม แขวงมหาพฤฒาราม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

๑๐. พระสุระ ญาณธโร เลขาเจ้าคณะอำเภอลำเภอสินรินทร์ วัดนาโพธิ์ ตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอลำเภอสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

๑๑. นายวิรอด ไชยพรรณา ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสุรินทร์

๑๒. นางสาววรรณ พันธ์ศรี นักวิชาการศาสนาชำนาญการ สำนักงานพระพุทธศาสนา จังหวัดสุรินทร์

๑๓. นางสาวศิริรัตน์ นาเมือง นักวิชาการศาสนาชำนาญการ สำนักงานพระพุทธศาสนา จังหวัดบุรีรัมย์

๓.๒.๒ งานวิจัยเชิงปริมาณ

งานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัย ได้ศึกษาสำรวจข้อมูลจาก ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง พระสังฆาธิการ คือจังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดชัยภูมิ และ จังหวัดสุรินทร์

ประชากร ได้แก่ พระสังฆาธิการ จำนวน ๑,๑๘๑ รูป^๑

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พระสังฆาธิการ โดยผู้วิจัยได้ทำการสุ่มแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตารางของเครจซี่และมอร์แกน^๒ (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๒๘๕ รูป

ตารางที่ ๓.๑ จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ที่	คณะสงฆ์ภาค ๑๑	ตำแหน่งหน้าที่	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
๑	จังหวัดนครราชสีมา	พระสังฆาธิการ	๓๘๙	๑๙๑
๒	จังหวัดบุรีรัมย์	พระสังฆาธิการ	๒๙๖	๑๖๕
๓	จังหวัดชัยภูมิ	พระสังฆาธิการ	๒๕๔	๑๕๒
๔	จังหวัดสุรินทร์	พระสังฆาธิการ	๒๔๒	๑๔๘
สรุปรวม			๑,๑๘๑	๒๘๕

^๑สำนักงานเจ้าคณะภาค ๑๑, สถิติพระภิกษุสามเณร, (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเจ้าคณะภาค ๑๑, ๒๕๕๘), หน้า ๕๒.

^๒ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ, การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ, (กรุงเทพมหานคร: บิสนิเนสอาร์แอนด์ดี, ๒๕๕๒), หน้า ๔๙.

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ผู้วิจัย ได้สร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัยตามลำดับขั้นตอน โดยการศึกษาข้อมูลรายละเอียด ดังต่อไปนี้

๓.๓.๑ งานวิจัยเชิงคุณภาพ

งานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) นอกจากนี้ การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑๓ รูป/คน เพื่อศึกษาการพัฒนาการบริหารจัดการการสาธารณสุขของพระสังฆาธิการในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค ๑๑ โดยผู้วิจัยได้ตั้งประเด็นคำถามเพื่อการศึกษาวิจัย โดยการศึกษาข้อมูลรายละเอียด ดังต่อไปนี้

๑. การศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
๒. การกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสัมภาษณ์
๓. การสร้างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ตามระเบียบวิจัย
๔. การปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือการวิจัยตามคำแนะนำของอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
๕. การจัดพิมพ์เครื่องมือการวิจัยฉบับที่สมบูรณ์ และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บข้อมูล

๓.๓.๒ งานวิจัยเชิงปริมาณ

งานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัย ได้สร้างเครื่องมือแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของพระสังฆาธิการที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๒๘๕ รูป จากประชากร จำนวน ๑,๑๘๑ รูป ผู้วิจัย ได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

๑. การศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
๒. การกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม
๓. การสร้างเครื่องมือแบบสอบถามตามระเบียบวิจัย
๔. การนำเสนอโครงร่างเครื่องมือการวิจัยต่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์รายข้อ (Index of Item Objective Congruence: IOC) และปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๕ ท่าน ดังต่อไปนี้

(๑) ผศ.ดร.โกนิฐ์ ศรีทอง หัวหน้าภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

(๒) ผศ.ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์ อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

(๓) อาจารย์ ดร.พิเชฐ ทังโต ผู้อำนวยการหลักสูตรดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

(๔) อาจารย์ ดร.ยุทธนา ปราณิต อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

(๕) อาจารย์ ดร.บุษกร วัฒนบุตร อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕. การนำเครื่องมือที่ตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพระสงฆาธิการ ผู้บริหารการสาธารณูปการ ในคณะสงฆจังหวัดยโสธร จำนวน ๓๐ ชุด เพื่อหาความเที่ยงตรง (Reliability) โดยการหาค่าแอลฟา (Crobach's Alpha) เท่ากับ ๐.๙๗๓

๖. การปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือการวิจัยอีกครั้งก่อนนำไปแจกจริง

๗. การจัดพิมพ์เครื่องมือการวิจัยฉบับที่สมบูรณ์ และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรตัวอย่าง

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ผู้วิจัย ได้ดำเนินการติดตามเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

๓.๔.๑ งานวิจัยเชิงคุณภาพ

งานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

๑. หนังสือ พระไตรปิฎก และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

๒. วิทยานิพนธ์ หนังสือ วารสาร เอกสาร สิ่งตีพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

๓. ขอหนังสือจากผู้ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถึงผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑๘ รูป เพื่อขอสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

๔. ขอหนังสือจากผู้ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถึงผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑๓ รูป/คน เพื่อขอทำการสนทนากลุ่ม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

๕. ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยตนเอง

๓.๔.๒ งานวิจัยเชิงปริมาณ

งานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) ตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

๑. ขอนหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอเชิญคณาจารย์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถาม จำนวน ๕ คน

๒. ขอนหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถึงพระสังฆาธิการ เพื่อขอแจกแบบสอบถาม (Try Out) จำนวน ๓๐ ชุด กรณีแจกแบบทดสอบ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น

๓. ขอนหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถึงพระสังฆาธิการ เพื่อขอแจกแบบสอบถาม จำนวน ๒๘๕ ชุด จากประชากร จำนวน ๑,๑๘๑ รูป เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

๔. ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย ได้วิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย ตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

๓.๕.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัย ได้วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์เชิงลึก และสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลแบบบรรยายอธิบายและพรรณนาความ ดังต่อไปนี้

๑. การรวบรวมข้อมูลจากเอกสารหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
๒. การจัดลำดับข้อมูลตามประเด็นสำคัญๆ
๓. แบบสัมภาษณ์เชิงลึก
๔. แบบสนทนากลุ่มเฉพาะ
๕. สรุปผลการวิจัย

๓.๕.๒ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัย ได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและพรรณนาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติคือค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ

(Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นอกจากนั้น เกณฑ์การแปลผล ค่าเฉลี่ยการแปลความหมาย^๓ ดังต่อไปนี้

๑.๐๐-๑.๔๙ หมายถึงมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

๑.๕๐-๒.๔๙ หมายถึงมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

๒.๕๐-๓.๔๙ หมายถึงมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

๓.๕๐-๔.๔๙ หมายถึงมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

๔.๕๐-๕.๐๐ หมายถึงมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

^๓พระมหาอำนาจ ปวทุฒโน, “การพัฒนารูปแบบการจัดการการศึกษาพระปริยัติธรรม”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).